

Pla d'estudis de 1992
Llicenciatura en Ciències Polítiques i de l'Administració

20856 – Govern local

Professors: Quim Brugué
Moisés Amorós

6 crèdits

Optativa Segon Cicle

Curs 1999/2000

2n quadrimestre

Facultat de Ciències Polítiques i de
Sociologia



GOVERN LOCAL

Quim Brugué / Moisès Amorós

Curs 1999-2000, 2n Semestre

6 crèdits, codi 20856

Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia

OJECTIUS DEL CURS:

El programa de govern local que presentem pretén oferir una òptica eminentment politològica del món municipal, tot i que completada amb les aportacions interdisciplinàries que faciliten abraçar-ne la seva complexitat. Per aconseguir-ho, es proposa una anàlisi del govern local que incorpora diferents punts de vista:

- En primer lloc, es defineixen -sense entrar en una aproximació detallada- les característiques jurídiques i estructurals dels governs locals espanyols i catalans (bloc I).
- En segon lloc, es proposa una conceptualització del govern local des de la ciència política i es presenten les teories actuals més rellevants per explicar-ne la seva evolució (bloc II).
- En tercer lloc, s'analitza el sistema polític local: eleccions, partits, democràcia municipal, actors, etc. (bloc III).
- Finalment, s'observa el contingut de les polítiques municipals, amb especial atenció a les iniciatives de promoció econòmica, les polítiques de benestar i les intervencions sobre el territori (bloc IV).

L'objectiu del curs, per altra banda, combina les pretensions analítiques amb les instrumentals. Es a dir, es presenten les teories i els esquemes analítics més importants, però no es renuncia a oferir -a través de casos i d'exercicis- un instrumental útil per la pràctica professional.

FUNCIONAMENT I AVALUACIO DEL CURS:

Hi ha dues parts clarament diferenciades. La primera (blocs I i II) és més descriptiva i, per tant, s'articularà a partir de sessions teòriques i de lectures obligatòries. Està prevista una durada de 7-8 classes. La segona (blocs III i IV) és més analítico-instrumental i, consegüentment, combinarà les aportacions teòriques amb casos i exemples.

L'avaluació es realitzarà a través de les diferents recessions que es demanin a partir dels dossiers de lectura, com també de la seva presentació a classe. Aquestes dossiers seran obligatoris pels blocs III i IV, mentre que els blocs I i II només tenen lectures recomenades. Això vol dir que els blocs I i II s'oferiran com a classes magistrals, mentre que els III i IV funcionaran com a seminaris de lectura i discussió. Durant el període que abraça els blocs III i

IV s'alliberarà la presència a classe per permetre preparar els seminaris i per potenciar les tutories.

Per aquells que no assisteixin a classe regularment, que no presentin puntualment els treballs requerits o que aquests treballs no compleixin uns requisits mínims, es realitzarà una examen final convencional.

PROGRAMA

BLOC I: LES REGLES DEL JOC

1. El Marc Jurídic Municipal

- La Constitució i l'Estatut d'Autonomia
- La LRBRL i la LOT

2. Organització Territorial i Competències Municipals

- Característiques del cas espanyol i català
- Referències comparades

3. Les Finances Municipals

- La LHL i les característiques del model espanyol
- Crisi fiscal a nivell municipal

4. Autonomia Local

- Un esquema d'anàlisi
- Localisme versus centralisme a Europa

Lectures recomenades:

- Batley i Stoker (1991), Local Government in Europe, Macmillan, London.
- FMC (ed.) (1989) 10 Anys d'Ajuntaments Democràtics, Federació Municipis de Catalunya, Barcelona.
- FMC (1987) Guia del Govern Local, Quaderns Municipals nº6, Barcelona.
- Mouritzen (ed.) (1992) Managing Cities in Austerity, Londres, Sage.

- Newton, K. (1982) "Is Small Really so Beautiful? Is Big Really so Ugly? Size, Effectiveness and Democracy in Local Government", *Political Studies*, Vol. XXX, nº2.
- Page, E. (1991) Localism and Centralism in Europe, London, Sage.
- Sánchez Moron, M. (1990) La Autonomía Local, Ed. Civitas, Madrid.

BLOC II: EL GOVERN LOCAL DES DE LA CIENCIA POLITICA

5. Què és el Govern Local?

- Dificultats de definició
- Les aproximacions tradicionals

6. Una Definició Contingent del Govern Local

- Esquema analític: variables internes i externes
- Aplicació al cas espanyol

7. Debats Teòrics Actuals sobre el Govern Local

- El concepte de "municipi habilitador"
- Teories sobre el "règim urbà"

Lectures recomenades:

- Brugué, Q. (1993) "Teories sobre el Govern Local" a Departament Ciència Política i Dret Públic de la UAB (ed.) El Govern Local, PPU, Barcelona.
- Hill, D.M. (1980), Teoría Democrática y Régimen Local, IEAL, Madrid.
- Judge, D. Stoker, G. i Wolman, H. (eds.) (1995) Theories of Urban Politics, Sage, Londres.
- Sharpe, L.J. (1970) "Theories and Values of Local Government", *Political Studies*, vol. XVIII, nº2.
- Stoker, G. (1989) The Politics of Local Government, Macmillan, Londres.

BLOC III: LA POLITICA LOCAL

8. La Democràcia Local

- La política en el món municipal
- "Nacionalització" i "partidificació" del sistema polític local

9. El Sistema Electoral Municipal

- Característiques i conseqüències
- Resultats electorals i coalicions

10. Els Protagonistes de la Política Municipal

- Els regidors
- Els funcionaris municipals

11. El Funcionament Polític de l'Ajuntament

- Estructura de presa de decisions polítiques
- Les relacions oposició-govern

12. Conclusions

- De la partidificació a la politització, la participació i la comunicació
- De la nacionalització al localisme: introducció a les polítiques locals.

Lectures obligatòries:

- Batlle i Martínez (1992) "Partits polítics i poder local" a AA.VV. **El Govern Local**, Barcelona: PPU.
- Merino (1996) "Democràcia i Participació: Una Visió des de l'Àmbit Local", *Revista de Serveis Personals*, nº 6, CIFA.
- Vallès i Brugué (1997) "Los Sistemas de Representación y Gobierno" a AA.VV. **Informe Pi i Sunyer sobre el Gobierno Local en España**. Barcelona: Fundació Pi i Sunyer.
- Calderó (1992) "La Perspectiva Estratègica: Noves Eines per a l'Administració Local", sense publicar.

Lectures recomenades:

- Gyford (1991) **Citizens, Consumers and Councils**, Macmillan, Londres.

- Gyford, Leach i Game (1989) The Changing Politics of Local Government, Unwin & Hyman, London.
- Gyford, J. i James (1983), National Parties and Local Politics, Allen & Unwin, London.
- Schofiel, J.A. (1977), "The Nationalisation of Local Politics", New Society, 28 abril.
- Vallès, J.M. (1988), Democracia Local: La Función Política de los Elegidos Locales, sin publicar.

BLOC IV. LES POLITIQUES LOCALS

13. La Dimensió Local de la Promoció Econòmica

- El nou localisme en un període de globalització
- Instruments per a la promoció econòmica local

14. El Territori com a Factor i Objecte de l'Acció Local

- El desbordament territorial dels municipis
- Polítiques urbanístiques a l'àmbit municipal

15. La Producció Local de Benestar

- El paper del govern local en la reestructuració de l'estat de benestar
- Polítiques de Serveis Personals

16. Conclusions

- La dimensió estratègica i participativa de les polítiques locals
- La dimensió ideològica de les polítiques locals

Lectures obligatòries:

- Brugué, Q. i Gomà, R. (1998) Gobiernos Locales y Políticas Públicas, Ariel, Barcelona.

Lectures recomenades:

- Blakely, E.J. (1994) Planning Local Economic Development, Sage, Londres.

- Benko, G. i Lipietz, A. (1994) Las Regiones que Ganan, Edicions Alfons el Magnànim, València.
- CIFA (1994) Les Arees de Serveis Personals: Anàlisi del Procés i Propostes de Futur, Patronat Flor de Maig, Barcelona.
- CIFA (1995) Els Serveis Personals a Debat, Patronat Flor de Maig, Barcelona.
- Houghton, G. i Hunter, C. (1994) Sustainable Cities, Jessica Kingsley, Londres.
- Imbroscio, D. (1997) Reconstructing City Politics, Sage, Londres.
- Kildebreand, A. (1996) Política de Ordenación del Territorio en Europa, Sevilla, Junta de Andalucía.
- Venturi, M. (1994) Grandi Eventi. La Festivalizzazione della politica urbana, il Cardo, Venezia.